

Abstrakt

Předkládaná bakalářská práce se zaměřuje na interpretaci způsobu, kterým je v představách žáků deváté třídy společnost hierarchicky segmentována na základě vykonávání odlišných povolání a absolvování rozdílných stupňů vzdělání. Cílem práce je objasnit studentovo vnímání nerovností ve společenském postavení mezi různými pracovními pozicemi a chápání vlivu studijních úspěchů na jejich vertikální seskupování. V teoretické části je sociologickými teoriemi vysvětlena úloha povolání a vzdělání při utváření a udržování sociální stratifikace. Teoretické koncepty jsou v analytické části ověřeny skrz kvalitativní výzkum uskutečněný v rámci jedné deváté třídy. Výzkumné otázky jsou zodpovězeny prostřednictvím kvalitativní analýzy dat získaných z hloubkových polostrukturovaných rozhovorů. Představy žáků odpovídají základnímu, v teoretické části definovanému, trojdimenzionálnímu hierarchickému členění sociálních vrstev, jejichž vzájemné nerovnosti podléhají zejména úrovním pracovních pozic pojících se k daným vrstvám. Mezi vertikálně členěnými profesními skupinami jsou rozdílná společenská postavení vnímána žáky jako opodstatněná, jelikož jedinci nacházející se v těchto kategoriích se vyznačují odlišnými osobnostními dispozicemi. Dle výsledků analýzy dosažení určitého společenského postavení do velké míry závisí na studijních výsledcích, které jsou měřítkem vynakládaného úsilí, jehož projevená intenzita je respondenty považovaná za hlavní charakteristiku vymezující reprezentanty jednotlivých hierarchických segmentů vůči sobě navzájem.